

MEMO

Aan : Gemeenteraad Noordoostpolder
Van : College van Burgemeester en wethouders
Datum : 11 oktober 2023
Onderwerp : **Gevolgen uitspraken CRvB pgb sociaal netwerk Wmo**

Inleiding

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft zich op 16 augustus jl. in twee uitspraken uitgesproken over wat de hoogte van het persoonsgebonden budget (pgb) minimaal moet zijn voor het sociaal netwerk binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Hieronder leest u ter informatie de gevolgen van deze uitspraken voor het gemeentelijke beleid en de uitvoering.

Wat houden de uitspraken van de CRvB in?

De uitspraken gaan over de vraag wanneer de tarieven die gemeenten hanteren voor pgb's die worden besteed aan personen uit het sociaal netwerk voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning en Begeleiding Wmo toereikend zijn. Hierbij zoekt de CRvB aansluiting bij de geldende cao VVT. Het tarief moet (minimaal) het uurloon van de hoogste periodiek behorende bij hulp bij het huishouden respectievelijk de hoogste periodiek behorende bij functie FG30 als het gaat om Begeleiding Wmo van de voor de betreffende periode geldende cao VVT, te vermeerderen met vakantietoeslag en de tegenwaarde van de verlofuren bedragen. De verwachting is dat een soortgelijke uitspraak ook gaat gelden voor de jeugdhulp. Daar heeft de CRvB nog geen uitspraak over gedaan.

Voor wie geldt de uitspraak?

De uitspraak geldt voor nieuwe cliënten en voor bestaande cliënten die een verzoek om herziening indienen. De uitspraak geldt niet met terugwerkende kracht voor alle al toegekende pgb's sociaal netwerk.

Wat betekenen de uitspraken voor onze gemeente?

De uitspraken hebben gevolgen voor de hoogte van de tarieven pgb die worden besteed aan personen uit het sociaal netwerk voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning en Begeleiding Wmo (lees: tarieven). Ook hebben de uitspraken gevolgen voor de verordening, het Besluit en de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning (lees: verordening, Besluit en beleidsregels). De tarieven en het beleid behoeven zo spoedig als mogelijk aanpassing aan de uitspraken.

De huidige tarieven zijn niet toereikend conform uitspraken.

De toereikende tarieven conform uitspraken leest u in bijlage 1. Deze staan weergegeven voor de diverse peildata, namelijk 1 januari 2023, 1 maart 2023, 1 oktober 2023, 1 maart 2024 en 1 oktober 2024 en volgen de geldende cao. In bijlage 2 vindt u de geïndexeerde tarieven per 1 januari 2024 ten opzichte van de toereikende tarieven conform uitspraken voor de peildatum 1 maart 2024 en de hieruit vloeiende meerkosten op jaarbasis voor de gemeente.

We verhogen per 1 januari 2024 de tarieven voor alle cliënten.

Dus zowel voor de nieuwe cliënten als de bestaande cliënten die een pgb sociaal netwerk ontvangen voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning en Begeleiding Wmo. Het is uitvoeringstechnisch erg belastend om na 1 januari 2024 verschillende tarieven te hanteren voor zowel de nieuwe als de bestaande cliënten. Ditzelfde geldt voor een eerdere ingangsdatum dan 1 januari 2024.

De meerkosten van het verhogen van de tarieven bedragen op jaarbasis ca. € 31.626.

Dit is gebaseerd op de inschatting van de meerkosten van de bestaande cliënten, zowel voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning als Begeleiding Wmo. Meer informatie hierover leest u in bijlage 2.

Bij de berekening van de meerkosten is voor het toereikende tarief conform uitspraken uitgegaan van peildatum 1 maart 2024. Want de tariefbepaling van de gemeente vindt slechts eenmaal per jaar plaats. Dat betekent dat we van 1 januari 2024 tot 1 maart 2024, iets meer vergoeden dan de gestelde ondergrens. Maar ook dat er per 1 oktober 2024 geen aanpassing plaatsvindt en we er dan iets onder zitten. Er vindt vanaf die datum namelijk wederom een cao-uurloon stijging plaats, alleen wordt deze meegenomen bij de tariefbepaling voor 2025.

De uitspraken dragen niet bij aan het remmen van de groei en het stabiliseren van de uitgaven.

Er zijn in het kader van Grip op het sociaal domein maatregelen voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning genomen om de taakstelling hierop te realiseren. De uitspraken doorkruisen Grip op het sociaal domein en dragen niet bij aan het stabiliseren van de uitgaven. Ze benadrukken de beperkte beleidsvrijheid van gemeenten. De meerkosten van het verhogen van de tarieven kunnen we nog opvangen binnen het begrote financiële kader.

De verordening passen we per 1 januari 2025 aan de uitspraken aan.

Het aanpassen van de verordening zou op zijn vroegst per 1 april 2024 haalbaar zijn. De aanpassingen op dit gebied laten we dan met terugwerkende kracht ingaan. Aangezien volgend jaar nieuwe ontwikkelingen kunnen leiden tot het aanpassen van de verordening per 1 januari 2025 passen we de verordening per 1 januari 2025 aan de uitspraken aan en is het mogelijke andere ontwikkelingen gelijk mee te nemen. Dit voorkomt onnodige ambtelijke en bestuurlijke extra inzet.

Het gaat er om dat we in de uitvoering zo snel als mogelijk aan de uitspraken voldoen. Voor de inwoner heeft dit dan ook geen nadelige gevolgen, omdat we de tarieven zo spoedig als mogelijk verhogen conform uitspraken. Daarnaast passen we het Besluit en de beleidsregels met ingang van 1 januari 2024 aan conform uitspraken. In het Besluit nemen we de nieuwe tarieven mee en in de beleidsregels de totstandkoming van deze tarieven.

Vervolg

Inwerkingtreding per 1 januari 2024

In het najaar vindt het implementatieproces voor de nieuwe tarieven en de beleidsdocumenten plaats. Het Besluit en de beleidsregels worden medio december 2023 aan het college ter behandeling en vaststelling voorgelegd. Het Besluit en de beleidsregels treden 1 januari 2024 in werking.

Inwerkingtreding per 1 januari 2025

De verordening wordt medio december 2024 aan het college en de raad ter behandeling en vaststelling voorgelegd. De verordening treedt 1 januari 2025 in werking.

Bijlagen

Bijlage 1 Toereikende tarieven conform uitspraken CRvB

Bijlage 2 Tarieven per 1 januari 2024 ten opzichte van toereikende tarieven en meerkosten

Bijlage 1 Toereikende tarieven conform uitspraken CRvB

Hieronder staan de toereikende pgb tarieven sociaal netwerk weergegeven voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning en Begeleiding Wmo conform uitspraken CRvB.

CAO-uurloon hulp bij huishouden

Periode	CAO-uurloon	CAO-uurloon incl. vakantietoeslag en tegenwaarde verlofuren
Vanaf 1-1-2023	€ 14,77	€ 18,26
Vanaf 1-3-2023	€ 15,22	€ 18,81
Vanaf 1-10-2023	€ 16,02	€ 19,81
Vanaf 1-3-2024	€ 16,50	€ 20,40
Vanaf 1-10-2024	€ 16,98	€ 20,99

CAO-uurloon begeleiding

Periode	CAO-uurloon	CAO-uurloon incl. vakantietoeslag en tegenwaarde verlofuren
Vanaf 1-1-2023	€ 17,36	€ 21,46
Vanaf 1-3-2023	€ 17,88	€ 22,11
Vanaf 1-10-2023	€ 18,77	€ 23,20
Vanaf 1-3-2024	€ 19,25	€ 23,80
Vanaf 1-10-2024	€ 19,74	€ 24,40

Bijlage 2 Tarieven per 1 januari 2024 ten opzichte van toereikende tarieven en meerkosten

Onderstaande tabel geeft de geïndexeerde pgb tarieven sociaal netwerk per 1 januari 2024 weer ten opzichte van de toereikende pgb tarieven sociaal netwerk conform uitspraken CRvB voor de peildatum 1 maart 2024 en de hieruit vloeiende meerkosten op jaarbasis voor de gemeente.

Maatwerk-voorziening	Pgb tarief sociaal netwerk per 1 januari 2024*	Toereikend pgb tarief sociaal netwerk conform uitspraken CRvB (peildatum 1 maart 2024)	Verschil tarief per 1 januari 2024 en toereikend tarief	Meerkosten op jaarbasis van de bestaande cliënten**
Huishoudelijke ondersteuning Wmo	€ 17,69 per uur	€ 20,40 per uur	€ 2,71 per uur	€ 30.114
Begeleiding Wmo	€ 22,09 per uur	€ 23,80 per uur	€ 1,71 per uur	€ 1.512

* Dit zouden de nieuwe geïndexeerde pgb tarieven sociaal netwerk per 1 januari 2024 worden als we niet te maken zouden hebben met de uitspraken van de CRvB. Deze nieuwe geïndexeerde tarieven zouden we voorleggen ter vaststelling aan het college in december 2023. Echter nu gaan we per 1 januari 2024 uit van de toereikend pgb tarieven sociaal netwerk conform uitspraken CRvB (met peildatum 1 maart 2024 zoals vermeld in bijlage 1).

** Gebaseerd op: 85 bestaande cliënten huishoudelijke ondersteuning met ca. 11.112 uren op jaarbasis en 3 bestaande cliënten begeleiding met ca. 884 uren op jaarbasis in Noordoostpolder met een indicatie pgb sociaal netwerk (peildatum september 2023).